

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2005. gada 27. oktobrī *

Apvienotās lietas no C-266/04 līdz C-270/04, C-276/04 un no C-321/04 līdz C-325/04

par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Tribunal des affaires de sécurité sociale de Saint-Étienne* (C-266/04 līdz C-270/04 un C-276/04) un *Cour d'appel de Lyon* (Francija) (C-321/04 līdz C-325/04) iesniedza ar 2004. gada 5. aprīļa un 24. februāra lēmumiem un kas Tiesā reģistrēti 24., 25. un 29. jūnijā, kā arī 2004. gada 27. jūlijā, tiesvedībās

Distribution Casino France SAS, agrāk — *Nazairdis SAS* (C-266/04),

Jaceli SA (C-267/04),

Komogo SA (C-268/04 un C-324/04),

Tout pour la maison SARL (C-269/04 un C-325/04),

Distribution Casino France SAS (C-270/04),

* Tiesvedības valoda — franču.

Bricorama France SAS (C-276/04),

Distribution Casino France 3 SAS (C-321/04),

Société Casino France, kas ir *IMQEF SA* tiesību pārņēmēja, kura savukārt ir *JUDIS SA* tiesību pārņēmēja (C-322/04) un

Dechrist Holding SA (C-323/04)

pret

Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions industrielles et commerciales (*Organic*).

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: ceturtās palātas priekšsēdētājs K. Šimans [*K. Schiemann*], kas pilda pirmās palātas priekšsēdētāja pienākumus, H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*] (referents), E. Juhāss [*E. Juhász*] un M. Ilešičs [*M. Ilešič*], tiesneši,

ģenerālvokāte K. Štiksa-Hakla [*C. Stix-Hackl*],

sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 2. jūnijā,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Nazairdis SAS, Jaceli SA, Komogo SA, Tout la maison SARL, Distribution Casino France SAS, Distribution Casino France 3 SAS, Société Casino France*, kas ir *IMQEF SA* tiesību pārņēmēja, kura savukārt ir *JUDIS SA* tiesību pārņēmēja, un *Dechrist Holding SA* vārdā — Ē. Meijers [*E. Meier*] un K. Kasana [*C. Cassan*], *avocats*,

- *Bricorama France SAS* vārdā — B. Ženeste [*B. Geneste*], O. Dāvidsons [*O. Davidson*] un K. Medina [*C. Medina*], *avocats*,

- *Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions industrielles et commerciales (Organic)* vārdā — R. Vakē [*R. Waquet*], *avocats*,

- Francijas valdības vārdā — Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un S. Ramē [*S. Ramet*], pārstāvji,

- Eiropas Kopienų Komisijas vārdā — K. Žiolito [*C. Giolito*], pārstāvis,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 14. jūlijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz EKL 87. un 88. panta interpretāciju.
- 2 Šie lūgumi ir iesniegti saistībā ar prasībām, kurās ir apstrīdēts tas, vai Francijā noteiktais nodoklis tirdzniecības un amatniecības atbalstam ir likumīgs.

Atbilstošās valsts tiesību normas

Nodoklis tirdzniecības un amatniecības atbalstam

- 3 3. panta 2. punktā 1972. gada 13. jūlija likumā Nr. 72-657, ar ko ievieš dažām gados veco tirgotāju un amatnieku kategorijām labvēlīgus pasākumus (1972. gada 14. jūlija *JORF*, 7419. lpp.), ir noteikts nodoklis tirdzniecības un amatniecības atbalstam (turpmāk tekstā — “TACA”).
- 4 TACA ir progresīvs nodoklis, kura tiešie maksātāji ir Francijas mazumtirdzniecības veikali, kuru tirdzniecības platība ir lielāka nekā 400 m² un kuru ikgadējais apgrozījums ir lielāks nekā EUR 460 000. Nodokļa likmes ir progresīvas atkarībā no ikgadējā apgrozījuma lieluma uz 1 m².

- 5 Laikā, kad radās ar konkrētajām pamata lietām saistītie faktiskie apstākļi, TACA iekasēja *Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions industrielles et commerciales* [Neatkarīgās pašnodarbinātu ražotāju un tirgotāju vecuma apdrošināšanas organizācijas valsts kase] (turpmāk tekstā — “Organic”).

TACA ieņēmumu izlietojums

Aiziešanas pabalsts

- 6 Atbilstoši Likuma Nr. 72-657 8.–10. pantam ieņēmumus no TACA sākotnēji bija paredzēts izlietot, lai finansētu īpašu atbalstu, kas dažiem tirgotājiem un amatniekiem tiek izmaksāts kā kompensācija par aiziešanu no darba.
- 7 Ar 106. pantu 1981. gada 30. decembra Likumā Nr. 81-1160 (1981. gada 31. decembra *JORF*, 3539. lpp.), kas ir Finanšu likums 1982. gadam, ar grozījumiem, kuri izdarīti ar 1995. gada 1. februāra Likumu Nr. 95-95 (1995. gada 2. februāra *JORF*, 1742. lpp.) un ar 2002. gada 30. decembra Likumu Nr. 2002-1575 (2002. gada 31. decembra *JORF*, 22025. lpp.), šis īpašais kompensējošais atbalsts tika aizstāts ar aiziešanas pabalstu. Tajā ir noteikts:

“Tirgotāji un amatnieki, kas vismaz piecpadsmit gadus ir bijuši dalībnieki amatnieku, ražotāju un tirgotāju vecuma apdrošināšanas shēmās, ja viņu ienākumi ir mazāki par dekrētā noteikto robežlielumu, var, iesniedzot pieteikumu, saņemt atbalstu, ko izmaksā kases, kuras pārvalda iepriekšminēto shēmu līdzekļus, pēc šāda vecuma sasniegšanas:

- a. Pilni sešdesmit gadi, ja viņi pilnībā izbeidz jebkādu darbību;

[..].”

- 8 6. pantā 1982. gada 2. aprīļa Dekrētā Nr. 82-307 (1982. gada 4. aprīļa *JORF*, 1035. lpp.) ar grozījumiem, kas izdarīti ar 1991. gada 8. novembra Dekrētu Nr. 91-1155 (1991. gada 10. novembra *JORF*), ir paredzēti aiziešanas pabalsta piešķiršanas nosacījumi. Saskaņā ar šo normu vietējā komisija, ievērojot ministrijas rīkojumā noteiktos robežlielumus, pabalsta apmēru nosaka atkarībā no “apstākļiem, kas raksturo situāciju, kādā atrodas katrs pieteikuma iesniedzējs, un it īpaši tā ienākumu un veicamo maksājumu stāvokli”.
- 9 10. pantā 1996. gada 13. augusta ministrijas rīkojumā (1996. gada 29. augusta *JORF*, 12940. lpp.) ar grozījumiem, kas izdarīti ar 2001. gada 3. septembra rīkojumu par dažu frankos izteiktu vērtību koriģēšanu euro (2001. gada 11. septembra *JORF*, 14495. lpp.), ir precizēts, ka “pabalsta summai ir jābūt no EUR 3140 līdz EUR 18 820 tirgotāju vai amatnieku saimniecībai un no EUR 2020 līdz EUR 12 100 individuālam amatniekam vai tirgotājam”.

Citi TACA izlietojuma veidi

- 10 Kopš TACA ieviešanas ieņēmumi no tā ir ievērojami pieauguši, jo ir attīstījusies vairumtirgotāju tirgus daļa un ir palielinājusies tirdzniecības uzņēmumu aizņemtā platība Francijas teritorijā.
- 11 TACA ieņēmumu pārpalikums tika izlietots pašnodarbinātu amatnieku un pašnodarbinātu ražotāju un tirgotāju vecuma pamatapdrošināšanas shēmām, Intervences fondam amatniecības un tirdzniecības atbalstam [*Fonds d'intervention pour la sauvegarde de l'artisanat et du commerce*] (turpmāk tekstā — “Fisac”) un Profesionālajai degvielas piegādes komitejai [*Comité professionnel de la distribution des carburants*] (turpmāk tekstā — “CPDC”).

— Izlietojums vecuma apdrošināšanas shēmām

- 12 Ar 40. panta II daļu 1996. gada 27. decembra Likumā Nr. 96-1160 par sociālā nodrošinājuma finansējumu 1997. gadam (1996. gada 29. decembra *JORF*, 19369. lpp.) Sociālā nodrošinājuma kodeksa L 633-9. pants tika papildināts ar 6. punktu, kurā ir paredzēts, ka daļa no TACA ieņēmumiem tiek izlietota, lai finansētu pašnodarbinātu amatnieku un pašnodarbinātu ražotāju un tirgotāju vecuma pamatapdrošināšanas shēmas. Šie ieņēmumi tiek sadalīti starp *Organic* un *Caisse nationale d'assurance vieillesse des artisans* [Amatnieku vecuma apdrošināšanas valsts kase] (turpmāk tekstā — “*Cancava*”) proporcionāli to budžeta deficītam.
- 13 Attiecīgo apdrošināšanas shēmu finansēšanai izlietojamos TACA ieņēmumus katru gadu nosaka ar starpministriju rīkojumu.
- 14 Šis noteikums par vecuma pamatapdrošināšanas shēmu finansēšanu tika atcelts ar Likuma Nr. 2002-1575 35. panta IV daļu.

— Izlietojums *Fisac* vajadzībām

- 15 2. pantā 1995. gada 27. oktobra Dekrētā Nr. 95-1140 par [TACA] ieņēmumu izlietojumu (1995. gada 29. oktobra *JORF*, 15808. lpp.) ir paredzēts, ka daļa no TACA ieņēmumu pārpalikuma tiek ieskaitīta *Fisac* īpašajā kontā.

- 16 Atbilstoši minētā dekrēta 1. pantam *Fisac* finansē, pirmkārt, kolektīvas darbības, kuru mērķis ir sekmēt tirdzniecības un amatniecības saglabāšanu un pielāgošanu, lai nodrošinātu tirdzniecības attīstību attiecīgos ģeogrāfiskos apgabalos vai profesionālajās jomās un transporta pakalpojumus tuvējā apkārtnē, kas labvēlīgi ietekmē sabiedrisko dzīvi, un, otrkārt, nodošanas un pārstrukturēšanas darbības, kas tiek veiktas saistībā ar tiem tirdzniecības un amatniecības uzņēmumiem, kuru ikgadējais apgrozījums ir mazāks nekā tas, kas noteikts tirdzniecības un amatniecības ministra rīkojumā.
- 17 Saskaņā ar šī dekrēta 8. pantu “tirdzniecības un amatniecības ministrs lēmumus [par atbalstu piešķiršanu] pieņem pēc tam, kad savu viedokli ir izteikusi komisija”, kura izveidota ar to pašu dekrētu.

— Izlietojums *CPDC* vajadzībām

- 18 *CPDC* tika izveidota ar 1991. gada 19. marta Dekrētu Nr. 91-284 (1991. gada 20. marta *JORF*, 3874. lpp.) ar grozījumiem, kas izdarīti ar 1998. gada 2. marta Dekrētu Nr. 98-132 (1998. gada 7. marta *JORF*, 3515. lpp.) un ar 2001. gada 12. novembra Dekrētu Nr. 2001-1048 (2001. gada 13. novembra *JORF*, 18016. lpp., turpmāk tekstā — “Dekrēts 91-284”). Saskaņā ar Dekrēta Nr. 91-284 2. pantu *CPDC* uzdevumi ir:

“1) izstrādāt un īstenot rīcības programmas, kuru mērķis ir degvielas piegādes tīkla pārveidošana, tā produktivitātes uzlabošana, tā tirdzniecības un pārvaldības nosacījumu modernizācija un līdzsvarotu transporta pakalpojumu nodrošināšana visā valsts teritorijā;

2) nodrošināt palīdzību ieinteresētajiem uzņēmumiem, lai atvieglotu tiem garantēto programmu īstenošanu, un šajā nolūkā veikt visu nepieciešamo izpēti;

3) apkopot informāciju, kas varētu būt noderīga iepriekš minētajā nolūkā, un to izplatīt attiecīgās profesijas pārstāvjiem.”

19 Tā paša dekrēta 8. pantā ir precizēts, ka *CPDC* lēmumus pieņem šīs komitejas valde, ka tie tiek paziņoti valdības komisāram un Valsts kontrolierim un ka šie lēmumi kļūst saistoši, ja neviens no iepriekš minētajiem nav izmantojis savas veto tiesības piecpadsmit dienu termiņā.

20 Ar Dekrētu 98-132 *CPDC* līdzekļi tika palielināti, papildinot tās ienākumus ar daļu no *TACA* ieņēmumu pārpalikuma. Šī iemesla dēļ ar to tika grozīts Dekrēta 91-284 9. pants, papildinot to ar g) punktu, kurā ir precizēts, ka “ar rūpniecības ministra, tirdzniecības un amatniecības ministra un budžeta ministra kopīgi pieņemtu rīkojumu katru gadu tiek noteikts to līdzekļu maksimālais robežlielums, kas izlietojami Profesionālās degvielas piegādes komitejas vajadzībām”.

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

21 2001. gada 11. aprīlī katra no prasītājām sabiedrībām pamata lietās no C-321/04 līdz C-325/04 cēla pret *Organic* vērstu prasību *Tribunal des affaires de sécurité sociale de Saint-Étienne* [Sentetjēnas Sociālā nodrošinājuma lietu tiesa]. Šīs prasības tika iesniegtas, lai panāktu, ka tiek atmaksātas summas, ko tās samaksājušas kā *TACA*

1999. un/vai 2000. gadā. Tās uzskatīja, ka *TACA* tika ieviests, pārkāpjot EKL 87. panta 1. punktu un 88. panta 3. punktu.

- 22 Ar 2003. gada 27. janvāra spriedumiem *Tribunal des affaires de sécurité sociale de Saint-Étienne* šīs prasības noraidīja. Prasītājas pamata lietā iesniedza apelācijas sūdzību *Cour d'appel de Lyon* [Lionas Apelāciju tiesa].
- 23 2003. gada 7. aprīlī prasītāja pamata lietā C-276/04 cēla pret *Organic* vērstu prasību *Tribunal des affaires de sécurité sociale de Saint-Étienne*, lai panāktu, lai tiek atmaksātas summas, ko tā samaksājusi kā *TACA* no 2000. līdz 2002. gadam.
- 24 2003. gada 11. aprīlī prasītājas pamata lietās no C-266/04 līdz C-270/04 minētajai tiesai iesniedza piecas dažādas prasības pret *Organic*, lai panāktu, ka tiek atmaksātas summas, ko tās samaksājušas kā *TACA* 2001. gadā.
- 25 Iesniedzējtiesām šajās lietās radās jautājums par to, vai *TACA* tika ieviests, pārkāpjot EKL 87. panta 1. punktu un 88. panta 3. punktu.

26 Tāpēc *Cour d'appel de Lyon* ar 2004. gada 24. februāra lēmumiem (lietas no C-321/04 līdz C-325/04) nolēma apturēt tiesvedību un lūdza Tiesu, lai tā "lemj par to, vai no [prasītājam] iekasētais [TACA] ir kvalificējams kā valsts atbalsts EKL 87. panta nozīmē".

27 Ar 2004. gada 5. aprīļa lēmumiem (lietas no C-266/04 līdz C-270/04 un C-276/04) *Tribunal des affaires de sécurité sociale de Saint-Étienne* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālo jautājumu:

"Vai EKL 87. pants ir interpretējams tā, ka valsts palīdzība, ko Francija izmaksājusi no *CPDC* [..], no *Fisac* [..], kā aiziešanas atbalstu amatniekiem un tirgotājiem un kā dotācijas pašnodarbinātu ražotāju un tirgotāju vecuma apdrošināšanas shēmām, kā arī pašnodarbinātu amatnieku vecuma apdrošināšanas shēmām, ir uzskatāma par valsts atbalsta shēmu?"

28 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2004. gada 24. septembra rīkojumu šīs lietas tika apvienotas.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada apsvērumi

29 No EKL 88. panta 3. punkta izriet, ka visi plāni piešķirt vai mainīt atbalstu ir jādara zināmi Komisijai. Ja tā atzīst, ka šādi plāni nav saderīgi ar kopējo tirgu, tā

nevilcinoties uzsāk EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru un attiecīgā dalībvalsts atliek ierosināto pasākumu īstenošanu līdz brīdim, kamēr šajā procedūrā nav pieņemts galīgais lēmums.

30 Atbalsta pasākums EKL 87. panta 1. punkta nozīmē, kas īstenots, neievērojot no EKL 88. panta 3. punkta izrietošos pienākumus, ir nelikumīgs (skat. 1991. gada 21. novembra spriedumu lietā C-354/90 *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires* un *Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon, Recueil*, I-5505. lpp., 17. punkts). Valsts tiesām ir jāaizsargā attiecīgo personu tiesības gadījumā, ja valsts iestādes, iespējams, neievēro aizliegumu īstenot atbalstu, atbilstoši konkrētās valsts tiesībām veicot visus nepieciešamos turpmākos pasākumus gan saistībā ar konkrēto atbalsta pasākumu īstenošanas lēmumu spēkā esamību, gan saistībā ar piešķirtā finansiālā atbalsta atmaksāšanu (skat. 2003. gada 27. novembra spriedumu apvienotajās lietās no C-34/01 līdz C-38/01 *Enirisorse, Recueil*, I-14243. lpp., 42. punkts).

31 Pat ja — kā to pamatoti norāda ģenerālvokāte secinājumu 29.–33. punktā — lēmumos uzdot prejudiciālu jautājumu ir iekļauta tikai vispārīgi apkopota informācija par faktisko un tiesisko situāciju pamata prāvās, no minētajiem lēmumiem skaidri izriet, ka valsts tiesās notiekošās tiesvedības ir saistītas ar lūgumiem atmaksāt visas summas, kas samaksātas kā *TACA*.

32 Turklāt no Tiesai nodotajiem lietas materiāliem izriet, ka prasītājas pamata lietās valsts tiesās notiekošajās tiesvedībās apgalvoja, ka *TACA* ir nelikumīgs, jo tas ir saistīts ar atbalstiem, kas piešķirti, pārkāpjot EKL 87. panta 1. punktu un 88. panta 3. punktu.

- 33 Šajos apstākļos prejudiciālie jautājumi būtībā ir par to, vai EKL 87. panta 1. punkts un 88. panta 3. punkts aizliedz iekasēt tādu nodokli kā *TACA*.
- 34 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru nodokļi neietilpst ar valsts atbalstu saistīto EK līguma noteikumu piemērošanas jomā, ja vien tie nav atbalsta pasākuma finansēšanas veids, kas ir daļa no šī pasākuma (2005. gada 13. janvāra spriedums lietā C-174/02 *Streekgewest*, Krājums, I-85. lpp., 25. punkts).
- 35 Gadījumā, ja nodoklis faktiski ir atbalsta pasākuma daļa EKL 87. panta 1. punkta nozīmē, tas, ka valsts iestādes nav ievērojušas no EKL 88. panta 3. punkta izrietošos pienākumus, ietekmē ne tikai atbalsta pasākuma likumīgumu, bet arī nodokļa, kas ir tā finansēšanas veids, likumīgumu (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Enirisorse*, 43.–45. punkts).
- 36 Tādējādi ir jāpārbauda, vai tādu nodokli kā *TACA* var uzskatīt par daļu no viena vai vairākiem atbalsta pasākumiem iepriekš minētās judikatūras nozīmē.
- 37 Iespējamie atbalsta pasākumi, kas ir apstrīdēti valsts tiesās notiekošajās tiesvedībās un kas saskaņā ar judikatūru varētu ietekmēt *TACA* likumīgumu atbilstoši Līguma noteikumiem par valsts atbalstu, ir, pirmkārt, atbrīvojums no *TACA*, kas piešķirts mazumtirdzniecības veikalēm, kuru tirdzniecības platība ir mazāka nekā 400 m² vai kuru ikgadējais apgrozījums ir mazāks nekā EUR 460 000 (turpmāk tekstā —

“nelielas platības”), un, otrkārt, dažādi pasākumi, kas tiek finansēti no TACA ieņēmumiem.

38 Šie dažādie pasākumi ir jāaplūko atsevišķi.

Atbrīvojums no TACA, kas piešķirts attiecībā uz nelielām platībām

39 Prasītājas pamata lietā apgalvo, ka atbrīvojums no TACA, kas piešķirts attiecībā uz nelielām platībām, ir valsts atbalsts EKL 87. panta 1. punkta nozīmē. Jautājums ir par izlases veida pabalstiem, kas piešķirti no valsts līdzekļiem un kas var apdraudēt konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm. Tā kā nodoklis kopā ar atbrīvojumu no nodokļa veido vienu veselumu, tas ir daļa no atbalsta.

40 Šajā sakarā jāatgādina — lai varētu uzskatīt, ka nodoklis ir valsts atbalsta neatņemama sastāvdaļa, atbilstoši attiecīgam valsts tiesiskajam regulējumam starp nodokli un atbalstu ir jāpastāv ciešai ar izlietojumu saistītai saiknei, proti, nodokļa ieņēmumi noteikti ir jāizmanto atbalsta finansējumam. Ja pastāv šāda saikne, nodokļa ieņēmumi tieši ietekmē atbalsta nozīmīgumu un tādējādi arī vērtējumu par to, vai šis atbalsts ir saderīgs ar kopējo tirgu (iepriekš minētais spriedums lietā *Streekgewest*, 26. punkts).

- 41 Tomēr starp nodokli un atbrīvojumu no minētā nodokļa, kas piešķirts kādai uzņēmumu kategorijai, nepastāv nekāda cieša saikne. Nodokļu atbrīvojuma piemērošana un tā apjoms nav atkarīgi no nodokļa ieņēmumiem (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Streekgewest*, 28. punkts).
- 42 Kā jau Tiesa ir nospriedusi, nodokļu maksātāji nevar aizbildināties ar to, ka citiem uzņēmumiem piešķirtais atbrīvojums ir uzskatāms par valsts atbalstu, lai izvairītos no minētā nodokļa maksāšanas (skat. 2001. gada 20. septembra spriedumu lietā *C-390/98 Banks, Recueil*, I-6117. lpp., 80. punkts).
- 43 No tā izriet — pat ja pieņem, ka nodokļu atbrīvojums attiecībā uz nelielām platībām ir atbalsta pasākums EKL 87. panta 1. punkta nozīmē, iespējamais atbalsta nelikumīgums nevarētu ietekmēt *TACA* likumīgumu.
- 44 Tādējādi no iepriekš minētā izriet, ka iespējamais attiecībā uz nelielām platībām piešķirtā atbrīvojuma no *TACA* nelikumīgums nevar ietekmēt paša nodokļa likumīgumu, un līdz ar to uzņēmumi, kam jāmaksā *TACA*, nevar valsts tiesās aizbildināties ar iespējamo atbrīvojuma nelikumīgumu, lai izvairītos no minētā nodokļa maksāšanas vai lai panāktu samaksāto nodokļu atmaksāšanu.

Dažādie TACA ieņēmumu izlietojuma veidi

- 45 Prasītājas pamata lietā uzskata, ka dažādie *TACA* ieņēmumu izlietojuma veidi ir atzīstami par jebkādu valsts atbalstu EKL 87. panta 1. punkta nozīmē, kas piešķirts, pārkāpjot EKL 88. panta 3. punktu.
- 46 Tomēr ir jāatgādina, ka tiesvedībā pamata lietās, kas attiecas uz lūgumiem atmaksāt it kā prettiesiski iekasētos nodokļus, ņemot vērā EKL 87. panta 1. punktu un 88. panta 3. punktu, dažādus no *TACA* ieņēmumiem finansētus pasākumus ir pamats uzskatīt par valsts atbalstu tikai tad, ja pierāda, ka starp nodokli un attiecīgajiem pasākumiem pastāv cieša ar izlietojumu saistīta saikne (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Streekgewest*, 26. punktu).
- 47 Prasītājas pamata lietā uzskata, ka starp *TACA* un no šī nodokļa ieņēmumiem finansētajiem pasākumiem pastāv šāda cieša saikne. *TACA* ieņēmumi netiek iemaksāti Valsts kasē. Tieši pretēji, tiesiskajā regulējumā, ar kuru tika ieviests *TACA*, bija īpaši paredzēts finansēt atbalsta pasākumus par labu dažām tirgotāju kategorijām, kas konkurēja ar nodokļa maksātājiem.
- 48 Attiecībā uz aiziešanas pabalstu (skat. šī sprieduma 6.–9. punktu) ir jāsecina, ka atbilstoši attiecīgajiem valsts tiesību aktiem šī pasākuma finansējumu nodrošina ieņēmumi no *TACA*. Tomēr pretēji tam, ko apgalvo prasītājas pamata lietās, valsts tiesiskais regulējums neliecina par to, ka starp *TACA* un aiziešanas pabalstu pastāvētu cieša ar izlietojumu saistīta saikne.

- 49 Šajā nolūkā jānorāda, ka aiziešanas pabalsta apmērs, kas piešķirts tirgotājiem un amatniekiem, kas pilnībā izbeidz savu darbību, kā jau tas minēts šī sprieduma 9. punktā, ir “no EUR 3140 līdz EUR 18 820 tirgotāju vai amatnieku saimniecībai un no EUR 2020 līdz EUR 12 100 individuālam tirgotājam vai amatniekam”. Faktiski izmaksātā pabalsta apmērs nav atkarīgs no nodokļa ieņēmumiem, bet gan to atbilstoši Dekrēta Nr. 82-307 6. pantam nosaka “vietējā komisija”, ievērojot robežlielumus, kas noteikti ministrijas rīkojumā atkarībā no “apstākļiem, kuri raksturo situāciju, kādā atrodas katrs pieteikuma iesniedzējs, un it īpaši tā ienākumu un veicamo maksājumu stāvokli”.
- 50 Pamata lietā aplūkotais attiecīgais valsts tiesiskais regulējums tādējādi atšķiras no tā, kas tika aplūkots lietā, kurā taisīts 1970. gada 25. jūnija spriedums lietā 47/69 Francija/Komisija (*Recueil*, 487. lpp., 20. punkts), kurā bija paredzēts, ka ar to ieviestais atbalsts pieaug “atbilstoši nodokļa ieņēmumu pieaugumam”.
- 51 Tāpat arī saskaņā ar attiecīgo valsts tiesisko regulējumu, kas tika aplūkots lietā, kurā ir taisīts iepriekš minētais spriedums lietā *Enirisorse*, nodokļa ieņēmumi tieši ietekmēja piešķirto finansiālo pabalstu lielumu. Minētajā lietā aplūkotajā tiesiskajā regulējumā bija skaidri paredzēts, ka divas trešdaļas no nodokļa ieņēmumiem tiks izmaksātas konkrētam ostas uzņēmumam.
- 52 Savukārt pamata lietās nepastāv nekāda saistība starp TACA ieņēmumiem un aiziešanas pabalsta apmēru, kas piešķirts tirgotājiem un amatniekiem, kuri pilnībā izbeidz savu darbību. Konkrētajā valsts tiesiskajā regulējumā neatkarīgi no nodokļa ieņēmumiem aiziešanas pabalsta apmēru nosaka, ņemot vērā minimālo un maksimālo robežlielumu. Tādējādi vietējai komisijai aiziešanas pabalsta apmērs ir jānosaka tikai atkarībā no konkrētās situācijas, kādā atrodas attiecīgie tirgotāji un amatnieki. Tā kā TACA ieņēmumi neietekmē tā pabalsta lielumu, kas piešķirts tirgotājiem un amatniekiem kā aiziešanas pabalsts, nepastāv nekāda cieša saikne

starp *TACA* un aiziešanas pabalstu šī sprieduma 40. punktā minētās judikatūras nozīmē.

- 53 Šajos apstākļos iespējama aiziešanas pabalsta nelikumīgums, ņemot vērā Līguma noteikumus par valsts atbalstiem, nevar ietekmēt *TACA* likumīgumu.
- 54 Attiecībā uz kādas *TACA* ieņēmumu daļas izlietojumu pašnodarbinātu amatnieku un pašnodarbinātu ražotāju un tirgotāju vecuma pamatapdrošināšanas shēmu finansēšanai (skat. šī sprieduma 12.–14. punktu), ir jāsecina, ka saņēmējiskas (*Organic* un *Cancava*) pārvalda sociālā nodrošinājuma pamatshēmu, kas balstīta uz solidaritātes mehānismu. Tā kā attiecīgo kasu veiktā darbība nav saimnieciska darbība (2004. gada 16. marta spriedums apvienotajās lietās C-264/01, C-306/01, C-354/01 un C-355/01 *AOK-Bundesverband* u.c., *Recueil*, I-2493. lpp., 47. punkts), uz šīs darbības finansēšanu neattiecas EKL 87. panta 1. punkts.
- 55 Turklāt attiecīgais valsts tiesiskais regulējums jebkurā gadījumā nekādā veidā nerada ciešu ar izlietojumu saistītu saikni starp *TACA* un amatnieku un tirgotāju vecuma apdrošināšanas shēmām. Atbilstoši Likuma Nr. 96-1160 40. panta II daļai to *TACA* summu, kas izlietojama konkrēto apdrošināšanas shēmu finansēšanai, katru gadu nosaka kompetentie ministri, pieņemot kopīgu rīkojumu. Ņemot vērā šiem ministriem piešķirto diskrecionāro varu, nevarētu atzīt, ka *TACA* ieņēmumi tieši ietekmē attiecīgajām saņēmējkasēm piešķiramā atbalsta apmēru (skat. 2005. gada 13. janvāra spriedumu lietā C-175/02 *Pape*, Krājums, I-127. lpp., 16. punkts). No Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem, starp citu, izriet, ka *Organic* un *Cancava* piešķiramo summu katru gadu nosaka nemainīgi EUR 45 730 000 apmērā neatkarīgi no *TACA* ieņēmumiem.

- 56 Visbeidzot, arī Tiesai iesniegtie lietas materiāli neliecina par to, ka pastāvētu kāda cieša ar izlietojumu saistīta saikne starp *TACA* un *Fisac* (skat. šī sprieduma 15.–17. punktu) un *CPDC* (skat. šī sprieduma 18.–20. punktu) finansētajiem pasākumiem. Tādējādi diskrecionārā vara, kas *Fisac* un *CPDC*, kā arī kompetentajiem ministriem piešķirta, attiecīgi, saskaņā ar Dekrēta Nr. 95-1140 8. pantu un Dekrēta Nr. 91-284 4. pantu no *TACA* ieņēmumiem iegūto līdzekļu izlietošanai, izslēdz šādas ar izlietojumu saistītas saiknes pastāvēšanu (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Pape*, 16. punkts).
- 57 Līdz ar to, pat pieņemot, ka *Fisac* un *CPDC* finansē pasākumus, ko varētu kvalificēt kā valsts atbalstu, šo atbalstu iespējamais nelikumīgums nevarētu ietekmēt *TACA* likumīgumu, ņemot vērā Līguma noteikumus par valsts atbalstu.
- 58 No visa iepriekš minētā izriet, ka EKL 87. panta 1. punkts un 88. panta 3. punkts ir interpretējams tādējādi, ka tie neaizliedz iekasēt tādu nodokli kā *TACA*.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 59 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospiež:

EKL 87. panta 1. punkts un 88. panta 3. punkts ir interpretējams tādējādi, ka tie neaizliedz iekasēt tādu nodokli, kāds ir Francijā ieviestais nodoklis tirdzniecības un amatniecības atbalstam.

[Paraksti]